HebrewBooks.org ©Moznaim Publishers. No commercial use allowed.

בין תפילה לתפילה. בין של יד לשל ראש דסיפר קודש ז] שיניח אותן על הראש: **להניח.** דבשל יד מתחיל להניח: **מצוה תפילין.** דעבשיו גומר את המצוה: **לא סח.** אין מברך אלא על של יד בלבד: **סח מברך שתים.** כדשלח רב חייא: **סח בין תפילה לתפילה.** ולא בירך על של ראש אלא סמך על ברכה ראשונה: **עבירה היא בידו וחוזר עליה מערכי המלחמה.** כדאמרינן בפרק משוח מלחמה (סוטה מד:) הירא ורך הלבב ח) מעבירות שבידו: **ויו.** משמע שתים כל זמן שיהו בין עייך יהו שתים כל זמן שאותן של ראש מונחים ט] אותן של יד נמי מונחין אלמא דראש י] חלין בריש: תפילין שהניחן קודם עמוד השחר מברך עליהן משעת הנחתן משעת זמן הנחתן דאמר בפרק קמא דברכות (דף ט:) בק"ש אחרים אומרים משירלה מבירו י] מרחוק ד' אמות ואמרינן התם לתפילין לאחרים כלומר להנחת תפילין יא] לאחרים: **שמא יאבדו.** אם ישאם בידו: **מניחם.** בראשו: **ממשמש בהו.** דהוי כאילו מניחן: **שהלה רגל מן השוק.** לאחר שהשכה: **מודים חכמים יב] לרבי יעקב שאם חלנן כו' אין חוזר ומניחן.** יג] דלילה לאו זמן תפילין הוא כדאמרינן לקמן [ע"כ]: **מלו בהו באורחא.** תפלת ערבית כר' יעקב: **יד] חולין.** אם מומחין ולא מניח אם חלונין: ה"ג

לדרך ומתיירא שמא יאבדו מניחן וכשיגיע זמנן ממשמש בהן ומברך עליהן ועד מתי מניחן עד ט] שתשקע החמה רבי יעקב אומר עד שתבלה רגל מן השוק וחכמים אומרים עד זמן שינה ומודים חכמים ג] כ] לר' יעקב שאם חלצן לצאת לבית הכסא או ליכנס לבית המרחץ ושקעה חמה שוב אינו חוזר ד] ומניחן אמר רב נחמן הלכה כרבי יעקב כ] רב חסדא ורבה בר רב הונא מצלו בהו באורתא איכא דאמרי ו] אין הלכה כר' יעקב והא

אמר כ] רב חסדא סח בין תפילה לתפילה חוזר ומברך סח אין לא סח לא והא שלח כ] רב חייא בריה דרב הונא משמיה דר' יוחנן על תפילה של יד א] אומר ב] ברוך אשר קדשנו במצותיו וצונו להניח תפילין על תפילין של ראש אומר ברוך אשר קדשנו במצותיו וצונו על מצות תפילין אביי ורבא ג] דאמרי תרוייהו לא סח מברך אחת סח מברך שתים תנא ד] סח בין תפילה לתפילה ה] עבירה היא בידו ו] וחוזר עליה מערכי המלחמה תנא ז] כשהוא מניח מניח של יד ואחר כך מניח של ראש ח] וכשהוא חולץ חולץ של ראש ואחר כך חולץ של יד בשלמא כשהוא מניח מניח של יד ואח"כ מניח של ראש דכתיב ט] וקשרתם לאות על ידך והדר והיו לטוטפת בין עיניך אלא כשהוא חולץ חולץ של ראש ואח"כ חולץ של יד מנלן אמר רבה רב י] הונא אסברא לי אמר קרא והיו לטוטפת בין עיניך כל ז] זמן שבין עיניך יהו שתים ת"ר תפילין מאימתי מברך עליהן משעת הנחתן כיצד היה ז] משכים לצאת

של תפילין קשר של קיימא ואם היה צריך להתיר ולקשור בכל יום אם כן לא הוי של קיימא ומשעת הנחה עד קשירה דהכא מפרש ר"ת דהך קשירה היינו ההדוק שמהדקו ומצמצמו בראשו כמו שליא קשורה בולד דגלה (דף כו:) לאו קשורה ממש היא וכמו כ) קשורה בו בכלב ולפירוש רבינו אליהו הוה ליה למימר משעת קשירה ועד שעת הנחה ויש ספרים שכתוב כן ומסתברא כדברי ר"ת בתפילין של ראש וכדברי רבינו אליהו בתפילין של יד דכתיב בשל יד וקשרתם לאות על ידך דמשמע דכל שעה שמניח צריך לקשירה י] תדע דלקמן (דף לז.) דריש ר' נתן הנחה בשמאל מדכתיב וקשרתם וכתבתם מה כתיבה בימין אף קשירה בימין וכיון דקשירה בימין הנחה בשמאל היא ואם היה קושר תחילה ואח"כ היה מכניס בזרוע אם כן היכי דייק מינה דהנחה בשמאל ועוד אמרינן בפרק אין מעמידין (ע"ז לט.) מעשה באשה אחת שהיתה נישאת לאחר והיתה קושרת לו תפילין כ) בזרועו משמע דתמיד היתה עושה כן ואפילו לספרים שכתוב בהם קומעם מכל מקום רוצה לומר שהיתה קושרת לו כעין קמיע ולפי שאין נוח לקשור ביד אחת היתה מסייעת לו תדע דלא קאמר שהיתה מסייעה לתפילין של ראש דתפילין של ראש ודאי אין צריך לקשור בכל יום דלא צוותה תורה לקשור כל שעה וקשר שלה הלכה למשה מסיני והכי גמירי דליהוי קשורין תמיד והשתא קשילה דשמעתין קשילה ממש ל) דבשל יד מתחיל לברך מוחרי לומר דתפילין של יד נמי לא בעו קשירה בכל יום דבפרק בתרא דמקוואות (מ"ג) קתניא קשרים קשרים דאין צריכין שיבואו בהן המים תפילין של ראש בזמן שהיא תולה ושל זרוע בזמן שאינה עולה ויורדת דיד הייגו לפי שיש קושרים לראש הרלועה באמצע זו בזו שאינה יכולה להרחיב ולעלות ולירד ויש מ) מקבביש מו) הרלועה שמסובבת בקשר העשוי בראשה שהרלועה נ) נתחבר בקשר ועולה ויורדת ומדקאמר כשאינה עולה לא חייץ ואי"ל לתתירו בשעת עבילה ש"מ קשר של קיימא הוא. מ"ר: **סח** בין **תפילה** לתפילה חוזר ומברך. מכאן מדקדקים כשאדם שותה עופות או בהמות הרבה וסח בין עוף לעוף שחוזר ומברך ומ"מ עבירה היא בידו דאמרינן הכא שחוזר עליהם מערכי המלחמה ושמא שאני תפילין שמצוה אחת הן אבל התם שאם ירלה ישחוט ואם ירלה לא ישחוט ומיהו מסתברא דיכון דיכול לפטור בברכה אחת אין לו לדבר כדי שיהא זקוק לברכה שניה כדמוכח בפרק בא לו (יומא דף ע.) ובאלו נאמרין (סוטה מ:) דתנן בוטל ספר תורה וקורא באחרי מות ואף בעשור ובעשור שבאומש הפקודים קורא על פה ופריך בגמרא מ) ובייתי ספר תורה ומיקרי ביה ומשני ר' שמעון בן לקיש משום ברכה שאינה צריכה אלמא כיון דיכול לפטור עצמו מברכה שניה קרי לה ברכה שאינה צריכה ושמא סח בין עוף לעוף כסח באמצע שעודמו וזה דבר פשוט שאם שוחט עוף לשחוט לא חשוב הפסק מידי דהוה מ) אמוא בדון ומידי דהוי נמי אברכת כסוי הדם דאמרינן בפרק כסוי הדם (חולין דף פו:) אמר רב יהודה שחט חיה יכסנה ואח"כ ישחוט עוף ומשמע התם דאין צריך לחזור ולברך וכן כשאדם מברך יקנה"ז אין הברכות האחרות הפסק בין ברכת היין לשתיה ומיהו אם היה זקוק לחזור ולברך כשסח בין עוף לעוף כמו כן היה זקוק לכסות הדם מ) זימנין נ) אפילו במקום שזקוק לכסוי אמרינן בפרק כסוי הדם (גם זה שם) דנפטר בברכה אחת. מ"ר: **לא** סח מברך אחת סח מברך שתים. פירש בקונטרס לא סח מברך אחת בין של יד בין של ראש סח מברך שתים להניח תפילין בשל יד ועל מצות תפילין מו) בשל ראש ס ורש"ת פירש לא סח מברך אחת מ) בשל ראש מברך על מצות תפילין שזו היא ברכתו סח מברך ב' יז) בשל ראש להניח ועל מצות וכן [כתב] בשימושו רבא דתפילין. ר) מ"ר: **עבירה** היא בידו וחוזר עליה מערכי המלחמה. מתוך פירוש הקונטרס משמע דאם סח ובירך שרי וליכא איסורא אלא אדרבה מצוה ושכר ברכה וזה לשונו סח בין תפילה לתפילה ולא בירך על של ראש יח) על מצות אלא סמך על ברכה ראשונה עבירה היא בידו. מ"ר: **וקשרתם** לאות על ידך והדר והיו לטוטפת בין עיניך. מכאן קשה לפירוש הקונטרס דפרק אמר להם הממונה (יומא לג: ושם) גבי אין מעבירין על המצות דאמר שמע מינה עבורי דרעא אטוטפת אסור כשפוגע בתפילין של יד אחילה אסור להעביר ולהניח של ראש דאין מעבירין על המצות והשתא מאי איריא משום דאין מעבירין על המצות תיפוק לי משום דכך מצותו דמניח של יד ואח"כ מניח של ראש ומפרש ר"ת משום ר' חנגאל בשם רב האי גאון דאיירי בשעה שחולץ תפילין ומניחן בתיק אלא יעביר אותן של יד ויתננה בתיק אחילה ואח"כ של ראש למעלה דא"כ כשבא להניח תפילין היה פוגע בשל ראש אחילה והיה צריך להעביר על המצות משום דשל יד מניח אחילה ואח"כ של ראש לפיכך צריך להניח בתוך התיק של ראש אחילה ואח"כ של יד למעלה ורבינו אליהו מפרש דלענין משמש שייכי דאמרינן לקמן שאדם חייב בתפילין בכל שעה ושעה לא וחומר מצין והשתא קאמר דבשל יד ממשמש אחילה משום דפגע בהו בריש ואין מעבירין על המצות. מ"ר: **אמר** רבה רב הונא אסברא לי. רבה גרסינן ולא רבא דרבא לא רואה רב הונא מעולם דהא אמרינן בפרק בתרא דקדושין (דף עב:) דביום שמת רב יהודה נולד רבא ורב הונא שכיב קודם רב יהודה כדמוכח במועד קטן (דף יז.) דכי נח נפשיה דרב יהודה קאמר התם גברא רבה כרב יהודה ליכא הכא ורב הונא ב) היה גדול בחכמה ובמנין מכל תלמידים דרב כדמשמע בפרק בתרא דכתובות (דף קו.). מ"ר: **וכשיגיע** זמנן ממשמש בהן ומברך. מכאן נראה כשאדם משכים קודם היום ומתעטף בציצית כשיאור היום אין צריך להסיר טליתו כדי לחזור ולברך דכיון שממשמש בו יכול לברך אף על פי שיש לחלק בין תפילין לציצית שהמשמוש מצוה דלקמן אין נראה לחלק דבפרק התכלת (לקמן דף מג.) מדמי תפילין לציצית לענין מישמוש ולברך. מ"ר: **רבי** יעקב אומר עד שתבלה רגל מן השוק וחכמים אומרים עד זמן שינה. רבי יעקב וחכמים סבירא להו דלילה זמן תפילין אלא מיישינו לשמע יש בהן ועביד רבי יעקב הרחקה טפי מדרבנן. מ"ר:

והא

ע"ג

ע"ד

ע"ה

ע"ו

ע"ז

ע"ח

ע"ט

ע"י

ע"כ

ע"ל

ע"מ

ע"נ

ע"ס

ע"ע

ע"פ

ע"צ

ע"ק

ע"ר

ע"ש

ע"ת

ע"א

ע"ב